ОБҐРУНТУВАННЯ
до питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про внесення зміни до додатка до постанови НКРЕКП від 19 грудня 2025 року № 2149 та врегулювання питань, пов'язаних із нормативними та виробничо-технологічними втратами/витратами АТ «КИЇВГАЗ»»

Відповідно до положень пункту 22^2 частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» до функцій і повноважень Регулятора належить встановлення відповідно до затвердженої ним методики розмірів нормативних та виробничо-технологічних втрат/витрат природного газу (далі – Нормативні ВТВ) для кожного оператора газорозподільної системи, які враховуються при встановленні тарифів на послуги розподілу природного газу.

Методика визначення розмірів Нормативних ВТВ при здійсненні розподілу природного газу була затверджена постановою НКРЕКП від 06.11.2020 № 2033 (зі змінами) (далі – Методика).

Відповідно до пункту 6.2 Методики НКРЕКП не здійснює перегляд річного розміру Нормативних ВТВ, якщо тариф на послуги розподілу природного газу не переглядається, крім випадків, визначених пунктом 6.11 цієї Методики.

Водночас положеннями пункту 6.11 Методики передбачено, що за результатами моніторингу або перевірки дотримання оператором газорозподільних систем ліцензійних умов з розподілу природного газу, розгляду рекомендацій органів державної влади або інших органів, утворених при таких органах державної влади, з питань вжиття заходів із попередження або врегулювання наслідків кризової ситуації на ринку природного газу НКРЕКП має право переглянути встановлені Нормативні ВТВ на окремий період (до його завершення).

Перегляд встановлених Нормативних ВТВ в сторону збільшення здійснюється, якщо виконуються такі умови:

у першому півріччі поточного періоду оператор газорозподільних систем використав не менше ніж 70 % встановлених обсягів Нормативних ВТВ;

оператор газорозподільних систем звернувся до НКРЕКП з належним обґрунтуванням щодо причин зростання обсягів фактичних втрат і витрат природного газу у порівнянні з Нормативними ВТВ, встановленими у поточному періоді;

збільшення обсягів Нормативних ВТВ не потребує перегляду тарифу на послуги розподілу природного газу в сторону збільшення.

Враховуючи зазначене, за наявності вищезазначених підстав НКРЕКП має право переглянути встановлені Нормативні ВТВ без перегляду тарифу на послуги розподілу природного газу в сторону збільшення.

Додатково зазначаємо, що 29.05.2026 відбулось засідання Кризового комітету при Міністерстві енергетики України, на якому розглядалось питання понаднормованих виробничо-технологічних втрат/витрат природного газу Операторів ГРМ, що виникли внаслідок кризової ситуації в енергетиці у січні-лютому 2026 року, та надання рекомендацій НКРЕКП щодо можливості

UB
НКРЕКП
№2287-56.5/26 від 04.11.2026
КЕП: Кривоног Т. Л. 04.11.2026 11:51
3FAA9288358EC0030400000064E51F006E0CE200
Сертифікат дійсний з 19.03.2025 до 17.03.2027 14:22

збільшення на 2026 рік Нормативних ВТВ без перегляду тарифів на розподіл природного газу, за результатами якого складено Протокол засідання Кризового комітету при Міненерго від 02.06.2026 № 17/1.4-7.4.2-52-ДСК.

Крім того, до НКРЕКП надійшло звернення АТ «Київгаз» від 30.09.2026 № 5084/05 щодо необхідності збільшення обсягів Нормативних ВТВ, встановлених постановою НКРЕКП від 19.12.2025 № 2149.

В листі від 30.09.2026 № 5084/05 зазначено, що зростання фактичних виробничо-технологічних втрат у 2026 році спричинене наступними факторами::

- масованими ракетно-дроновими атаками міста Києва;
- кризовою ситуацією в енергетиці, що сталася в січні 2026 року;
- аномально низькою температурою навколишнього середовища в січні-лютому 2026 року;
- спрацювання скидних клапанів при нерівномірному споживанню природного газу;
- лінійними розширеннями металу газопроводів за рахунок температурних перепадів.

Так, згідно інформації, наданої АТ «Київгаз», в опалювальний період 2025-2026 років внаслідок збройної агресії рф мали місце суттєві пошкодження та руйнування об’єктів тепло- та електрогенерації міста Києва, внаслідок чого були довготривалі періоди відключення електромереж та теплогенеруючих систем.

В результаті цього, населення міста Києва, яке проживає в газофікованих багатоквартирних будинках, використовувало газові плити як єдине джерело енергії, в тому числі і для опалення приміщень.

Частина таких будинків ще не обладнана газовими лічильниками, в зв’язку з чим використаний обсяг природного газу не обліковується та розраховується за нормами споживання на особу.

В той же час, статистичні дані про витрати природного газу побутовими споживачами з лічильниками газу у січні та лютому 2026 року засвідчують велику кількість абонентів з місячною витратою понад 40 $м^3$ при використанні природного газу лише для приготування їжі.

Також відповідно до пояснень АТ «Київгаз» додатковим фактором зростання фактичних ВТВ є те, що у січні – березні 2026 року зафіксовані численні випадки штучного заниження побутовими споживачами приватного сектору показників лічильників для зменшення фінансового навантаження в зимовий період.

Крім того зазначаємо, що за результатами аналізу даних фактичних обсягів ВТВ АТ «Київгаз» у 2026 році вбачається, що за перші шість місяців 2026 року використано більше, ніж 70 % встановлених обсягів Нормативних ВТВ (таблиця 1).

Таблиця 1

Ліцензіат	Факт ВТВ 2026 (6 міс)	Встановлено ВТВ на 2026 рік	Рівень використання ВТВ за 6 міс 2026 року
	тис. м^3	тис. м^3	%
АТ «Київгаз»	7 072,89	9 652	73,28%

Крім того, у січні-лютому 2026 року на 53% більше було розподілено обсягів природного газу для потреб побутових споживачів та ВТВ, ніж за аналогічний період 2025 року (таблиця 2).

Таблиця 2

Ліцензіат	Фактичний обсяг розподілу побутовим споживачам + ВТВ за січень-лютий 2025 року	Фактичний обсяг розподілу побутовим споживачам + ВТВ за січень-лютий 2026 року	Розмір збільшення
	тис. м^3	тис. м^3	%
АТ «Київгаз»	39 839,95	60 992,79	53,09%

За результатами аналізу пояснень та розрахунків, поданих листом АТ «Київгаз» від 30.09.2026 № 5084/05, а також інформації, викладеної в Акті перевірки від 10.09.2026 № 188 та службовій записці Департаменту із регулювання відносин у нафтогазовій сфері від 05.10.2026 № 941/16-26, обсяг, на який пропонується збільшити обсяги Нормативних ВТВ, встановлених постановою НКРЕКП від 19.12.2025 № 2149, не перевищує граничні можливі обсяги збільшення, визначені пунктом 6.11 Методики (таблиця 3).

Таблиця 3

Ліцензіат	Економія обсягів ВТВ у 2025 році згідно з Актом перевірки від 10.09.2026 № 188	Обсяги, на які збільшуються Нормативні ВТВ, встановлені постановою НКРЕКП від 19.12.2025 № 2149
	тис. м^3	тис. м^3
АТ «Київгаз»	3 128,383	2 215

Додатково зазначаємо, що відповідно до Положення про покладення спеціальних обов’язків на суб’єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 222 (далі – Положення), на ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» покладено обов’язок щодо продажу природного газу операторам газорозподільних систем на умовах, передбачених пунктом 6 цього Положення, на НАК «Нафтогаз України» - щодо забезпечення ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг», ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України», у тому числі як

постачальника «останньої надії», ресурсом природного газу, необхідним для забезпечення виконання спеціальних обов'язків згідно з цим Положенням.

Відповідно до пункту 6 Положення ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз України» реалізує природний газ операторам газорозподільних систем у розмірі нормативних, понаднормованих втрат та виробничо-технологічних витрат, втрат, зумовлених воєнними діями та понесених у зв'язку із запобіганням/врегулюванням гуманітарних кризових ситуацій, на підставі договору купівлі-продажу природного газу за цінами та на умовах згідно з додатком 2, згідно з положеннями якого обсяг (об'єм) природного газу, що передається за договором, складається, зокрема, із обсягу нормативних втрат та виробничо-технологічних витрат, погоджених НКРЕКП на період з 1 червня 2022 р. та протягом дії воєнного стану, а також протягом шести місяців після його припинення або скасування (обсяг I - фіксований).

Разом з тим, на запити НКРЕКП від 01.10.2026 № 12313/56.5/7-26 та від 01.10.2026 № 12312/56.5/7-26 АТ «НАК «Нафтогаз України» та ТОВ «ГК «Нафтогаз України» повідомили, що забезпечать реалізацію природного газу, необхідного операторам газорозподільних систем, на умовах, передбачених Положенням. При цьому зауважень щодо збільшення обсягів Нормативних ВТВ чи пов'язаних з цим негативних наслідків надано не було.

Враховуючи вищезазначене відповідно до вимог Методики та з урахуванням листа АТ «Київгаз» від 30.09.2026 № 5084/05, листа АТ «НАК «Нафтогаз України» від 26.10.2026 № Д/25.1-1.5/5111-26, листа ТОВ «ГК «Нафтогаз України» від 08.10.2026 № 119/6.2-79029-2026, службової записки Департаменту із регулювання відносин у нафтогазовій сфері від 05.10.2026 № 941/16-26, рекомендацій Кризового комітету при Міністерстві енергетики України, надісланих листом Міністерства енергетики України від 02.06.2026 № 1.4/7.4.2-1243-ДСК, Департамент пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про внесення зміни до додатка до постанови НКРЕКП від 19 грудня 2025 року № 2149 та врегулювання питань, пов'язаних із нормативними та виробничо-технологічними втратами/витратами АТ «КИЇВГАЗ»», якою передбачити:

збільшення розмірів нормативних та виробничо-технологічних втрат/витрат природного газу при здійсненні розподілу природного газу для АТ «Київгаз» на 2 215 тис $м^3$ на 2026 рік;

можливість АТ «КИЇВГАЗ» здійснювати закупівлю природного газу для потреб покриття нормативних та виробничо-технологічних втрат/витрат у 2026 році в обсягах, визначених додатком до цієї постанови, за рахунок економії витрат, пов'язаних з використанням природного газу на нормативні та виробничо-технологічні втрати/витрати у попередніх періодах, або додатково отриманого доходу від здійснення діяльності з розподілу природного газу за попередній період, згідно з окремим рішенням НКРЕКП.

Директор Департаменту
розвитку газового ринку **Тетяна КРИВОНОГ**

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

ПОСТАНОВА

_____ Київ № _____

Про внесення зміни до додатка до постанови НКРЕКП від 19 грудня 2025 року № 2149 та врегулювання питань, пов'язаних із нормативними та виробничо-технологічними втратами/витратами АТ «КИЇВГАЗ»

Відповідно до статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Методики визначення розмірів нормативних та виробничо-технологічних втрат/витрат природного газу при здійсненні розподілу природного газу, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 06 листопада 2020 року № 2033, з урахуванням постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 06 жовтня 2026 року № 1640 «Про накладення штрафу на АТ «КИЇВГАЗ» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку природного газу, та порушення Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу та здійснення заходів державного регулювання» та Протоколу засідання Кризового комітету при Міністерстві енергетики України від 02 червня 2026 року № 17/1.4-7.4.2-52-ДСК Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. У рядку 3 графи третьої додатка до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 19 грудня 2025 року № 2149 «Про встановлення річних розмірів нормативних

та виробничо-технологічних втрат/витрат природного газу при здійсненні розподілу природного газу для операторів газорозподільних систем» цифри «9 652» замінити цифрами «11 867».

2. АТ «КИЇВГАЗ» здійснювати закупівлю природного газу для потреб покриття нормативних та виробничо-технологічних втрат/витрат у 2026 році в обсязі 2 215 тис. $м^3$ за рахунок економії витрат, пов'язаних з використанням природного газу на нормативні та виробничо-технологічні втрати/витрати у попередніх періодах, або додатково отриманого доходу від здійснення діяльності з розподілу природного газу за попередній період, згідно з окремим рішенням НКРЕКП.

3. Ця постанова набирає чинності з дня прийняття рішення НКРЕКП, визначеного пунктом 2 цієї постанови, та діє по 31 грудня 2026 року.

Голова НКРЕКП Юрій ВЛАСЕНКО